

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

D I R E C T O R : C I R U E C O N O M U

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	40 lei
6 luni	20 „
3 luni	10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Legea libertății individuale din 1902. — Art. 94 din proc. criminală, de d-l Corneliu Negrea;

JURISPRUDENȚA :

Inalta Curte de casație s. I; Zamfira G. Preoteasa zisă și Zamfira C. Miron cu Ion C. Miron;

Idem: Direcțiunea C. F. R. cu Ecaterina Costescu.

Idem s. II: G. Pojița, reg. competență;

Idem: V. A. Krupenski și N. Vasiliu, dați judecății pentru mărturie mincinoasă;

Idem secția vacanței: Preotul I. Dumitrescu, pentru liberare pe cauțiune;

Idem s. II: I. D. Oțeleanu cu M. M. Cocoș și S. Rădulescu;

Idem: I. S. Codreanu ș. a. cu Fiscu;

Idem: G. M. R. Linte ș. a. cu Minist. Domeniilor.

LEGEA LIBERTĂȚII INDIVIDUALE DIN 1902

ARTICOLUL 94 DIN PROCEDURA CRIMINALĂ

Prin această lege, în anul 1902 s'au modificat patru-zeci de articole de la Capitolele VI și VII din Cartea I a procedurii criminale. Modificările făcute au îmbrățișat partea cea mai însemnată a puterii judecătorești de instrucție privind mandatele și liberarea provizorie a preveniților.

Legiuitorul s'a preocupat de aproape de libertatea individuală și de garanțiile ei, căutând să aștearnă atâtea formalități pentru a înlătura arbitrariul și a asigura apărarea inocenților, statuând cu rigoare că nimenea să nu poată fi arestat de cât după formele prescise de lege. Deci, din întreaga economie a acestei legi reese, că legiuitorul a apreciat că nu este ceva mai însemnat de cât dreptul omului de a fi liber și căutând a asigura acest drept, n'a făcut alt-ceva de cât să creeze dispozițiuni care să ușureze soarta delinvenților și să restrângă puterea judecătorești de instrucție înăuntrul unor formalități de ordine și de sfântă dreptate.

Prin art. 88, 89, 92 și 93 a ordonat ca arestarea să fie motivată în fapt și în drept, arătând cazurile anume când cine-va poate fi arestat

și indicând funcționarul competente a ordona arestarea. Art. 97 vorbește de confirmarea mandatului, iar art. 95 introduce dreptul de apărare la instrucție după luarea interogatoriului. Un alt principiu însemnat este acela de a se permite liberarea provizorie în ori-ce materie, chiar și când e vorba de o faptă criminală.

Acestea sunt în rezumat modificările aduse prin această lege și pentru a putea face o comparație între cea-ce a fost și cea-ce este acum în vigoare, să examinăm puțin care erau drepturile preveniților în apărare sub legea veche și care erau acelea ale ministerului public; astfel vom ajunge a găsi adevărata interpretare ce trebuie dată art. 94, inovat prin actuala lege: Prevenitul sub legea veche putea fi arestat de judecătorul de instrucție în baza art. 93 și 96, după luarea interogatoriului și concluziile ministerului public. În contra ordonanței, prin care se lansa un mandat de arestare, prevenitul nu avea nici un drept și el rămânea arestat atâta timp cât credea judecătorul că deținerea este necesară instrucției. El rămânea însă dreptul să ceară, potrivit art. 117 pr. pen., liberarea provizorie sub o cauțiune solvabilă și să atace cu opoziție la camera de punere sub acuzare ordonanța prin care i s'ar fi respins cererea de liberare. Astăzi, însă, s'a creat în favoarea sa atâtea dispozițiuni de natură a-i garanta libertatea, astfel este art. 97, prin care judecătorul este obligat a referi tribunalului pentru confirmarea mandatului în timp de 5 zile și a referi din nou, potrivit art. 113, în fie-care lună, pentru reconfirmare.

Prin urmare, legiuitorul a prevăzut atâtea forme de garanție, preocupându-se cu strictețe de cazurile de arestare și dând în competența tribunalului controlul și dreptul de a se pronunța în favoarea sa, când ar aprecia că este necesar a infirma mandatul, ținând compt de interesele sale și fără a atinge pe acelea ale societății. Contra hotărârei tribunalului prevenitul se poate

adresa camerei de punere sub acuzare, în caz de menținerea arestării, pentru a cere liberarea sa, după cum și ministerul public are același drept în caz când tribunalul ar fi infirmat mandatul. Atâtea formalități create pentru garantarea libertății individuale, vizând numai cazurile de arestare ordonate de unul și singurul funcționar competent, judecătorul de instrucție. Că nimeni alt nu mai poate ordona o arestare, reese foarte clar din dispozițiunile art. 88 pr. pen., care spune că nimeni nu poate fi arestat de cât în puterea unui mandat al judecătorului de instrucție (exceptându-se cazurile când procurorul în flagrant delict de crimă poate îndeplini toate funcțiunile judecătorului de instrucție). Acelaș lucru ne învață și art. 13 din Constituție, care spune că libertatea individuală este garantată și nimeni nu poate fi arestat, afară de cazul de vină vădită și în puterea unui mandat judecătoresc.

Ast-fel dar, când judecătorul de instrucție, care este însărcinat de lege cu una din cele mai frumoase misiuni, de a judeca între interesele delinvenților și acelea ale societății, ar găsi că inculpatul nu trebuie arestat, *nimeni în locul său în timpul instrucției, nu mai poate ordona arestarea*. Pentru că legiuitorul, fiind animat de principiul că libertatea este regula generală și arestarea o rară excepțiune, a găsit suficient a da această atribuțiune numai judecătorului de instrucțiune.

În acest caz, care este aplicarea care trebuie să se dea art. 94 p. pen.?

Prin acest text se dă dreptul atât procurorului cât și inculpatului a face opoziție la tribunal, care va judeca în camera de consiliu conform art. 97.

Este de observat că cu ocazia votării legii libertății individuale s'a discutat multe în interesul acestei legi, dar din nenorocire nu s'a făcut o discuție detaliată pentru fie-care articol în parte și ast-fel s'a votat mai toate articolele, între care și art. 94, fără ca cine-va să ridice cuvântul.

Din această cauză cred, că existența acestui text este o creațiune inutilă a legii, de oare-ce, în ce privește pe inculpat dreptul său, de a fi judecat și de tribunal pentru confirmarea mandatului, este asigurat prin disp. art. 97, care obligă pe judecător a face un raport și a sezisa tribunalul, decî dreptul său de a face opoziție rămâne fără interes și ast-fel acest text ar fi putut să lipsească.

În ce privește dreptul procurorului, de a face opoziție la tribunal în contra ordonanței judecătorului de instrucție, prin care inculpatul a fost lăsat liber la domiciliu, credem că este o scăpare din vedere a legiuitorului, datorită faptului

că la votarea legii nu s'a făcut o discuțiune largă și amănunțită pentru fie-care articol; ast-fel n'a fost ocaziunea a se pune în evidență inutilitatea acestui text și legea a fost votată în pripă și numai pe baza principiilor generale admise de majoritatea parlamentară, care vedea în noua lege reforma salvatoare a oprimării libertății individuale, așa de mult dorită de toată lumea.

Acest text de lege este în contrazicere cu principiile fundamentale de doctrină în materie de prevențiune, de oare-ce Ministerul public nu poate avea dreptul să facă apel la ordonanțele judecătorului de instrucție, prin care se constată că inculpatul a fost lăsat liber la domiciliu și unul din motive este că judecătorul nu are obligația de la lege să arate din ce cauză n'a arestat. Libertatea este starea normală care nu necesită nici o formalitate anume prescrisă, și decî, judecătorul neluând nici o dispozițiune de resortul atribuțiunii sale, nimeni nu se poate plânge și nici procurorul n'are pentru ce să facă apel contra unei ordonanțe care nu schimbă starea naturală a inculpatului și anume acea de a rămâne liber. Dar s'ar putea obiecta că Ministerul public reprezintă interesele societății și, din acest punct de vedere s'ar deschide o luptă juridică între interesele sale de a apăra societatea și acelea ale delinvențului care caută să scape de urmărire și prevențiune. Orî, acest sistem de a raționa se pare greșit, pentru cuvântul că judecătorul de instrucție este investit de la lege a aprecia și a cântări ambele aceste interese și a se pronunța în consecință, avînd în materie de arestare suverana sa apreciere, fiind singurul funcționar indrituit a hotări dacă cine-va poate și trebuie să fie privat provizoriu de libertate și cu aceasta legiuitorul a apreciat că măsura este suficientă pentru garantarea intereselor societății și acelea ale inculpaților, de oare-ce pericolul cel mare și care a preocupat mai pe toți jurisconsulții, era acela de a se lua măsuri pentru a evita arestările arbitrare și abuzive, de aceea s'a pus în lege atâtea formalități pentru legiuirile de arestare și numai pentru acestea, rămîind ca libertatea să decurgă ca ceva firesc, fiind regula generală.

Dacă am admite că și procurorul are dreptul de apel în caz de liberarea inculpatului, trebuie să admitem că tribunalul are căderea de a aresta preventiv în timpul instrucției, dar nici doctrina nici legea nu 'i atribuie această competență. Tribunalul, orî cât de mari puteri ar avea, totuși fiind instanța de judecată, nu poate face și acte de instrucțiune, și arestarea preventivă este un act de instrucțiune.

Prin excepție, însă, i s'a dat prin noua lege un control asupra Judecătorului de instrucție și a-

ceasta numai pentru cazurile de arestare, și anume să se pronunțe dacă arestarea inculpatului este destul de bine motivată și necesară siguranței publice; dar această funcțiune i-a fost atribuită expres prin art. 97 pr. pen. și, în acest caz, nu face de cât îndeplinește un act ca Jurisdicțiune de judecată, întru cât știut este că confirmarea mandatelor de arestare formează un proces cu desbateri contradictorii; iar dacă ar avea și dreptul de a aresta pe inculpații nearestați de judecătorul de instrucție, atunci ar îndeplini funcțiunea unei Jurisdicțiuni de instrucție și, aceasta fără competență. Că acesta este adevărul e că legea, de și a zis că procurorul are dreptul de opoziție, dar n'a indicat care sunt formalitățile de arestare în această ipoteză. Ast-fel, ne fiind nimic legiferat, nu se poate ști cum va fi încarcerat inculpatul în contra căruia s'a admis apelul procurorului: dacă tribunalul emite un mandat, sau procurorul, și dacă acest mandat mai trebuie motivat, confirmat și reconfirmat la finele fie-cărei luni? Și cine trebuie să sesizeze această instanță și unde trebuie confirmat și reconfirmat acel presupus mandat? Legea nu răspunde nimic la toate acestea, iată dar un nou motiv din care rezultă că art. 94 nu poate avea nici o aplicare în sensul unei ast-fel de arestări. Am văzut că legiuitorul a fost foarte scrupulos și explicit când a dat judecătorului de instrucție dreptul de a aresta și i-a pus în sarcină atâtea formalități de natură a restrânge puterile sale și a garanta libertatea individuală; dar dacă ar fi voit să dea o atribuțiune excepțională și tribunalului, de a putea aresta, când judecătorul n'a voit să o facă, este foarte firesc să credem că s'ar fi gândit să precizeze formalitățile acestei noi arestări și să evite a lăsa executarea acestei dispozițiuni la voia întâmplărei. Probă că nu s'a gândit la o asemenea inovațiune, mai ales cu ocazia votărei unei legi de libertate, este că n'a arătat procedura acestei arestări și, prin urmare, art. 94 pr. pen. este o scăpare din vedere sau nu i se poate da această interpretare.

Pentru a demonstra în fapt că acest text de lege prezintă dificultăți pentru cei ce vor să-l interpreteze în sensul că procurorul ar avea dreptul de opoziție, am luat câteva exemple din practică: La cabinetul III de instrucție al trib. Ilfov, anul acesta inculpații Pandele Niculescu zis Panait, Nae Anca, Iancu Eftimie, Dobrică Marin cel și Ion Rădulescu, fiind dați în judecată cu art. 51 din legea advocaților, după ce li s'au luat interogatoriul au fost lăsați liberi la domiciliu. Parchetul făcând opoziție, tribunalul sec. I prin Jurnalul său sentința No. 752 din 1 Iunie (nu știu cum să o numesc sentință sau jurnal; căci

legea nu prevede) a admis opoziția și a ordonat arestarea inculpaților. Asemenea Vasile Popescu zis Purice fiind trimis la cabinetul II pentru furt prevăzut și pedepsit de art. 309 al. III c. pen. a fost nearestat și parchetul făcând opoziție, tribunalul Ilfov secț. III în ziua de 11 Mai prin jurnalul său sentința No. 756, a ordonat arestarea sa. Când a trebuit să se execute ordinul tribunalului, de sigur că a trebuit să se întrebe fie-care, cum să se trimeată inculpații la închisoare, adică să se scoată o copie după sentință sau să se emită un mandat de arestare de către parchet. În lege nu se spune nimic. Fiind-că însă trebuia să se dea o soluție neputându-se lăsa neexecutată dorința tribunalului, s'a recurs la mijlocul din urmă și s'a emis câte un mandat de arestare.

Credem că întru cât nici una din aceste formalități nu sunt indicate, ambele sunt nejuridice și arestarea n'ar fi trebuit să se facă; deci iată și un alt motiv pentru care credem că opoziția procurorului în această materie este inadmisibilă.

Cu această ocaziune a discuțiunii pentru interpretarea art. 94 Pr. pen. s'a crezut că dacă procurorul are dreptul de opoziție în contra ordonanței de nearestat, ar avea și dreptul să deție pe inculpat până în momentul când tribunalul va statua asupra opoziției. Motivul acestei dețineri ar fi tras din dispozițiunile art. 137 al. 6 Pr. pen. care ordonă ca prevenitul să rămâe la închisoare până când se va decide asupra opozițiunii și potrivit acestei sisteme, să obișnușe ca judecătorii de instrucție să comunice parchetului că inculpatul n'a fost arestat după primul interogatoriul și în urma acestei comunicări inculpatul ar trebui să rămâe deținut în mâna parchetului până la rezolvarea opoziției. La această părere n'avem să răspundem de cât cu textul legii: Prin art. 137 al. 6 Pr. pen. se vizează numai cazurile când inculpatul este arestat legalmente, adică atunci când s'a emis în contra sa un mandat judecătoresc; căci altfel nu există mijloace legale de a deține pe cineva. Deci chiar când prin imposibil s'ar susține că ministerul public ar avea dreptul de a opoza în cazul nostru, totuși inculpatul nu va putea fi deținut, de oare-ce el n'a fost arestat, și art. 137 vorbește numai de cei arestați.

Nu trebuie să confundăm arestarea propriu zisă cu deținerea polițienească, ceia ce se face de obicei cu inculpații, cari sunt aduși la instrucție sub paza unei santinele, căci aceasta nu este de cât o măsură necesară de scurtă durată, întrebuintată pentru ca unii inculpați să nu dispară. Paza aceasta este în legătură cu dreptul ofițerilor de poliție judiciară de a face primele cercetări și de a lua măsuri de asigurare care n'ar

trebui să aibă o durată mai mare de 24 de ore. Dar de la această simplă măsură de precauțiune și până la considerațiunea de arestat, este o mare distanță. Deci, credem că procedarea cea mai juridică este de a se păstra neatins dreptul judecătorului de instrucție de a lăsa liberi de fapt pe inculpații nearestați și de a fi dispensați de a mai comunica parchetului faptul că n'a arestat, aceasta fiind fără folos, intru cât credem că ministerul public n'are dreptul de opoziție în cazul mai sus arătat și mai puțin acela de a deține pe inculpații nearestați. De altfel, chiar când e vorba de opozițiunea legală contra ordonanței de liberare a unui arestat, ordonanța se execută provizoriu, punându-se imediat în libertate inculpatul, cu toată opozițiunea făcută contra-î. (Vezi art. 137 ultim aliniat).

Dacă în afară de toate argumentele mai sus arătate am presupune că art. 94 din Pr. penală n'a fost votat dintr'o scăpare de vedere, atunci de sigur sensul ce trebuie să-i dăm este acela de a înțelege că legiuitorul a voit să dea și procurorului dreptul de a opoza în cazul când ar găsi că arestarea nu era necesară; căci procurorul nu este totdeauna un acuzator al inculpatului, ci el, fiind reprezentantul societății, are menirea de a supraveghea ca cumpăna dreptății să nu fie atinsă și astfel une ori poate să aibă interesul de a cere a se lua măsuri și în favoarea inculpaților, după cum foarte adesea ori poate să pue concluzii de achitare.

Acest drept al procurorului este cu atât mai natural cu cât emană dintr'o lege creată pentru libertatea individuală și mai ales că chiar din textul articolului reese că dreptul de opoziție îl are în cazurile articolului precedent (93) și cum în acest articol să vorbește numai de arestare, deci numai în aceste cazuri este drept de opoziție.

CORNELIU NEGREA

Judecător de instrucție la Trib. Ilfov cab. I

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 1 Iunie 1907

Președenția D-lui CHR. PHEREKYDE, Prim-Președinte

Zamfira Gh. Preoteasa zisă și Zamfira C. Miron cu Ion C. Miron

Stingerea unui proces.—Dreptul părților în asemenea caz de a cere să se treacă în despozițivul hotărârei, coprinsul învoelei lor.—(Art. 260 Pr. civilă).

După art. 260 Pr. civilă, părțile cari sting un proces, sunt în drept să ceară ca judecata să treacă în despozițivul hotărârei, coprinsul învoelei lor, de oare ce, aceea ce constituie titlu executor în contra părții condamnate de judecată, este despozițivul hotărârei care se execută.

Decizia No. 210/907. — Casată, după recursul făcut de Zamfira Gh. Preoteasa zisă și Zamfira

C. Miron, sentința Trib. Vâlcea No. 216/905, dată în proces cu Ion C. Miron.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat N. G. Saita, în desvoltarea motivului de casare;

Pe d-l avocat Dumitru Bărbulescu, în combateri Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat :

«Omisie esențială și exces de putere, rezultând din faptul că tribunalul constatând că părțile au încheiat o tranșacție valabilă prin care stingeau litigiul, admitând apelul în parte, obliga pe intimat numai la executarea unei părți din acea tranșacție, deși cerusem executarea ei în total, fără să se fi discutat dacă partea a doua din tranșacție ar trebui să ar putea fi înlăturată și fără chiar să arate motivul pentru care a schimbat acea tranșacție, admitând numai o parte».

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că, în apel, asupra acțiunii care face obiectul procesului de față, recurenta Zamfira G. Preoteasa, zisă și Zamfira C. Miron, prezentând un act de tranșacție, a cerut tribunalului a da hotărâre în sensul acelui act ;

Având în vedere că tribunalul prin sentința atacată, a obligat pe intimatul Ion C. Miron să lase recurentei în pașnică posesiune și uzufruct averea, arătată în actul de tranșacție, fără însă să 'l condamne a o întreține până la moarte ca un fecior, după cum intimatul Ion C. Miron, și lua obligațiunea prin acel act de tranșacție ;

Considerând că după dispozițiunile art. 260 Pr. civ. părțile care sting un proces, sunt în drept să ceară ca judecata să treacă în despozițivul hotărârei, coprinsul învoelei lor ;

Considerând că legiuitorul a edictat această dispozițiune pentru că aceia ce constituie titlu executoriu în contra părții condamnate de judecată, este despozițivul hotărârei care se execută ;

Considerând dar, că tribunalul nepronunțând hotărârea întocmai după învoiala făcută de părți, a comis un exces de putere, violând în același timp sus citatul art. 260 Pr. civ. ;

Că, prin urmare, recursul este întemeiat ;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 5 Iunie 1907

Președenția D-lui GH. PHEREKYDE, Prim-Președinte

Diracțiunea C. F. R. cu Ecaterina Costescu

Daune. — Dreptul părții lezate de a pretinde daune de la proprietarul lucrului care i-a cauzat prejudiciu, independent de dreptul la pensie al văduvei și minorilor acelei persoane mort în timpul și din cauza serviciului. — (Art. 998 și 999 C. civ.).

Dreptul la pensie acordat văduvei și moștenitorilor minori ai unui funcționar mort în timpul și din cauza serviciului este un drept distinct de dreptul ce are ori-ce parte lezată de a pretinde daune de la proprietarul lucrului care i-a cauzat prejudiciu.

Decizia No. 216/907.—Respins recursul făcut de direcțiunea Căilor ferate Române, contra deciziei Curții de apel București s. II No. 269/906, dată în proces cu Ecaterina Costescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Capeleanu în desvoltarea motivelor de casare.

Pe d-l avocat I. G. Saita în combateri.

Pe d-l procuror P. Sadoveanu în concluziile puse pentru respingerea recursului fiind interese de minori în cauză.

Deliberând,

Asupra motivului I și II de casare :

I. «Exces de putere, nemotivare și intervertirea sistemului de probă admis de procedura civilă. Tribunalul Ilfov s. II și Curtea de Apel s. II care adoptă motivele tribunalului, ca să ajungă la condamnarea noastră, afirmă după ce invoacă art. 998 și 999 C. civil, că noi nu am fi dovedit că nu suntem în culpă și că singura culpă este aceea a victimei ;

«Felul de a vedea al tribunalului și al Curții de apel constituie o eroare de drept și o violare de lege, căci dacă presupunția de culpă există în cazul prevăzut de art. 1000, nu poate să existe în cazurile prevăzute de art. 998 și 999 ;

«Deci reclamantul trebuia să dovedească culpa noastră, iar nu noi culpa reclamantului».

II. «Exces de putere și nemotivare. Chestiunea care se pune instanțelor de fond era aceea de a se ști, care este faptul care a dat loc accidentului ? Lipsa de măsuri luate de agenții C. F. R. pentru siguranța publicului, său imprudența și uimitoarea distracțiune a victimei care traversa linia cu spatele întors, spre direcțiunea de unde soseau trenurile și fără a se uita împrejurul său așa precum cerea cea mai elementară precauțiune Direcțiunea atribue incidentul imprudenței victimei și prin toți martorii (Antonescu Velicu, Gh. Velicu Gh. etc.) se constată că pe când funcționarii C. F. R. strigau publicului să se păzească și dădeau lumea la o parte, victima trezită prin aceste strigăte din meditațiunea la care să dedea, traversând linia, a căutat să se apere, dar crezând că trenul vine din altă parte, a dat năvală și a intrat tocmai sub trenul care venea dinaintea sa ;

Acest fapt constatat fiind determinant în cauza accidentului, celelalte circumstanțe, cum viteza trenului, lipsa de anunțare în gară a acestui tren, etc. chiar dacă ar fi fost dovedită, nu puteau să fie de nici un folos la rezolvarea chestiunii «care este faptul prejudiciabil» căci evident este că acesta n'ar fi cauzat moartea victimei, dacă ea traversând linia ar fi fost atentă ;

«Instanțele de fond afirmă în mod vag că n'am dovedit că accidentul s-ar fi datorind imprudenței victimei fără să motiveze pentru ce nu ține seamă de ancheta testimonială administrată și confirmată de altmintrelea de procesul-verbal al parchetului, în plus acela al comisiei superioară de anchetă făcută tot de oficerii auxiliari ai parchetului și prin exces de putere pune în sarcina direcțiunii responsabilitatea acestui fapt».

Având în vedere că înaintea instanțelor de fond intimata a intentat acțiune în daune contra direcțiunii Căilor ferate române, provenind din faptul uciderii soțului său de un tren în gara Ploești în anul 1901 ; că Curtea de apel admitând în parte acțiunea a condamnat pe recurentă la daune ;

Considerând că Curtea de apel constată în fapt culpa direcțiunii Căilor ferate, în omorarea soțului intimitei de către mașina trenului special ce trecea prin gara Ploești în ziua de 25 Octombrie 1901 la orele 5 p. m. și că așa fiind, pe de o parte este inutil pentru Curte a mai discuta motivul I de casare iar pe de alta întru cât constatările de fapt sunt de atributul exclusiv al instanțelor de fond, motivul al II este nefondat ;

Asupra celui de al treilea motiv de casare :

«Violarea art. 998 C. civ.».

Considerând că dreptul la pensiuie acordat văduvei și moștenitorilor minori ai unui funcționar mort în timpul și din cauza serviciului, este un drept distinct de dreptul ce are or-ce parte lezată, de a pretinde daune de la proprietarul lucrului care i-a cauzat prejudiciul ;

Că ceia ce dovedește în mod învederat că aceste două drepturi sunt distincte și că pot subsista împreună, este că dreptul la pensiuie se cuvine moștenitorilor unui funcționar mort în timpul serviciului, chiar în cazul când el ar fi fost ucis din culpa lui ; că așa fiind și acest motiv este nefondat ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 28 Mai 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

G. Pojița, regulament de competență

Regulament de competență -- Tăinuire de efecte militare. — Cazul prevăzut de art. 240 C. justiț. militare. — Interpretare strictă. — Tăinuire de efecte furate de la un ofițer contabil. — Aplicarea dreptului comun. — Compet. Trib. corecțional.

Art. 240 din Codul de justiție militară prevede că or-ice individ care ar cumpăra sau tăinui efecte militare se va pedepsi de Tribunalul competente cu aceeași pedeapsă ca autorul delictului. — Acest articol, fiind așezat sub capitolul VI, care prevede vânzarea de către militari a obiectelor de echipament ce le-au fost încredințate pentru serviciu și stabilind o pedeapsă cu totul excepțională, urmează că el nu se poate aplica de cât la cazurile specificate în acest capitol, adică la cazul când un individ ar cumpăra sau tăinui de la un militar efecte de acelea ce i-au fost date acestuia pentru serviciu.

Decizia No. 1051/907. — Regularea competenței instanței, în cauza lui G. Pojița, între Trib. Iași și judecătorul de instrucție al cab. II de pe lângă Trib. Iași.

Curtea,

Ascultând pe d-l procuror P. Sadoveanu în concluziuni ;

Deliberând,

Asupra regulamentului de competență cerut de Procurorul general al acestei Inalte Curți, prin adresa No. 3728/907, în baza art. 525 Pr. penală ;

Având în vedere că judele Instructor de pe lângă Trib. Iași cab. II prin ordonanța definitivă No. 17 din 8 Iulie 1906, a trimis în judecata Trib. corecțional pe Gheorghe Pojița, pentru faptul de cumpărare de efecte militare, cu bună știință, ca provenind dintr'un furt, cu aplicația art. 240 și 241 din codul de justiție militară ; iar Tribunalul Iași secția I-a, în judecata căruia a fost trimisă afacerea, prin sentința No. 545 din 5 Aprilie 1907, rămasă asemenea definitivă, și-a declinat și el competența pe motiv că pedeapsa prevăzută de art. 240 și 241 codicele de justiție militară, fiind reclusiunea, Curtea cu jurați ar fi competentă ;

Având în vedere că art. 240 din codicele de justiție militară prevede în adevăr că or-ice individ care ar cumpăra sau tăinui efecte militare, se va pedepsi de Tribunalul competente, cu aceeași pedeapsă ca autorul delictului, însă acest articol fiind așezat sub capitolul VI, care prevede vânzarea de către militari a obiectelor de echipament ce le au fost încredințate pentru serviciu și stabilind o pedeapsă cu totul excepțională, urmează că el nu se poate aplica de cât la cazurile specificate în acest capitol, — adică la cazul când un individ ar cumpăra sau tăinui de la un militar efecte de acelea ce i au fost date acestuia pentru serviciu ;

Având în vedere că în specie faptul imputat lui Gheorghe Pojița este că a cumpărat, efecte militare care știa că provin din furt, de la un ofițer contabil ; și faptul imputat unui astfel de ofițer este prevăzut de capitolul VII, însă acest capitol nu prevede nimic despre tăinuitoari ;

Că în asemenea caz, codul de justiție militară, neprevăzând o anumită pedeapsă pentru tăinuitoarii unor

asemenea efecte, urmează că acestora trebuie a le aplica dreptul comun;

Având în vedere că, după dreptul comun, tănuitorii se pedepsesc cu pedepse corecționale; că așa fiind în specie, instanța competentă a judeca este Tribunalul corecțional;

Pentru aceste motive, Curtea, regulând competența trimete la Trib. Iași.

Audiența de la 26 Iunie 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

V. A. Krupensky și N. Vasiliu, dați judecăței pentru mărturie mincinoasă

Legea autentificării actelor. — Marturi pentru stabilirea identității — Arătare mincinoasă. — Delict prev. de art. 17 din lege și pedepsit de art. 288 din codul penal. — Dacă se cere un dol special pentru existența delictului. — Soluție negativă.

In ce privește delictul prevăzut și pedepsit de art. 17 din legea autentificării, pentru marturii ce au servit la stabilirea identității părților contractante, legea nu cere o intențiune doloasă specială din partea marturilor, ci numai simpla afirmare a identității unei persoane pe care dâșii nu o cunosc, iar această arătare nu se face sub prestare de jurământ.

Deciziunea No. 1504/907. — Respins recursul făcut de V. A. Krupenski și N. Vasiliu contra deciziei Curței de apel din Iași, s II, No. 303/907.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Borș în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l Procuror P. Sadoveanu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 288 c. p. — 1) Pentru stabilirea identității unei persoane contractante e nevoie de declarațiunea a două martori cunoscuți magistratului. Când ei fac mărturii mincinoase sunt pedepsiți de art. 288 C. pen. Totuși pentru ca o mărturie să lege pe cel care a făcut-o trebuie ca să fie făcută sub prestare de jurământ, altfel ele nu pot fi considerate de cât ca simple informațiuni — 2) Curtea nu stabilește elementul constitutiv al faptului imputat recurentului: intenția criminală, căci reaua credință nu poate reeși numai dintr-o simplă declarație făcută în justiție.

«Aceste împrejurări nu exclud însă civilmente culpa declarantului, deci nu se poate atribui recurentului de cât dolul civil, și în nici un caz responsabilitatea penală, până când nu se stabilește intenția criminală ceea ce Curtea nu constată».

Având în vedere decizia suprasă recursului prin care recurenții sunt condamnați la amendă în virtutea art. 288 C. pen. pentru că au declarat înaintea Trib. Neamț, cu ocazia autentificării unui act de vânzare-că vânzătoare este Lina Kovalsky de și aceea care se prezenta cu actul era cu totul o altă persoană;

Considerând că art. 300 din legea autentif. actelor nu prevede ca declarațiunile marturilor, cu care se stabilește identitatea părților contractante să fie luate sub prestare de jurământ, astfel că această primă parte a motivului de casare este nefondată;

Considerând că în privința relei credințe instanța de fond motivează că recurenții erau pe deplin conștienți că făceau o declarație falsă atunci când atestau că cunosc persoana ce se prezintă înaintea trib. ca vânzătoare și că acea persoană se numește Lina Kovalsky;

Considerând că scopul legiuitorului când a edictat

art. 17 din legea autentificării actelor a fost de a înlătura pericolul marturilor de ocazie și a nu lăsa autentificarea actelor la discreția unor asemenea martori; că pentru atingerea acestui scop legiuitorul a voit să pedepsească pe martorii cari afirmă identitatea unei persoane pe care nu o cunosc, astfel că în asemenea materie nu se cere o intențiune doloasă specială, ci numai voința de a lucra în contra prohibițiunii legii;

Că nu e trebuință de un dol special, precum afirmă recurentul, de oare ce legea nu cere aceasta și în sine nu este justificat, că de aceea, și în aceste împrejurări, nu se poate cere de cât dolul comun în materie penală;

Că, întru cât, în speță, instanța de fond constată că recurenții erau pe deplin conștienți că făceau o declarație falsă, Curtea a făcut o bună aplicare a dispozițiilor de lege arătate în motivul de casare și deci motivul are a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE CASAȚIE, SECȚIA VACANȚEI

Audiența de la 2 August 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Preotul I. Dumitrescu, pentru liberare pe cauțiune

Legea libertății individuale din 1902. — Necesitatea detențiunii preventive numai pentru garantarea instrucției scrise sau pentru interes de siguranță publică. — Neadmisibilitatea detențiunii în interesul instrucției orale cu ocazia judecării fondului de instanțele represive. — Art. 93, 113 și 117 din leg. libertății individuale din 1902.

Din combinarea art. 117 cu art. 113 și 93 din legea libertății individuale din 1902, rezultă că legiuitorul a înțeles să nu admită detențiunea preventivă, de cât: 1) în circumstanțe grave și în interesul instrucțiunii cauzei și 2) când arestarea este reclamată de un interes al siguranței publice.

In ce privește detențiunea admisă pentru garantarea instrucțiunii, legiuitorul a avut în vedere numai instrucțiunea scrisă, ce se face de judecătorul de instrucțiune pentru descoperirea crimelor și delictelor, iar nu și instrucțiunea orală ce se face în ședință publică înaintea instanțelor represive cu ocaziunea judecării fondului. Aceasta rezultă evident atât din expunerea de motive, cât și din simpla cetire a articolelor din lege.

Deci, este casabilă deciziunea instanței de fond prin care se respinge liberarea provizorie pe singurul motiv că detențiunea ar fi necesară spre a nu se influența facerea instrucțiunii orale la judecarea procesului în fond.

Deciziunea No. 1697/907. — Casat, în urma recursului făcut de Preotul I. Dumitrescu, procesul verbal al Curții cu jurați din județul Dolj din 9 Iulie 1907.

Curtea,

Ascultând pe d. avocat D. Comșa în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l procuror St. Stătescu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra 1-lui motiv de casare :

«Curtea cu jurații din Dolj menține mandatul de arestare emis contra preveniturii spunând că arestarea e necesară în interesul instrucțiunii, până la judecarea procesului definitiv, de oare ce preveniturii, ar putea influența asupra soartei procesului. Mai întâiu, atunci când cineva a fost trimis de cameră la instanțele de trimitere nu se poate concepe o deținere în interesul instrucțiunii, ea fiind terminată».

Având în vedere că preotul Ion Dumitrescu, fiind trimis arestat de către camera de acuzație a Curții de apel din Craiova în judecata Curții cu jurații din Dolj, pentru că împreună cu alții, a comis crima prevăzută și pedepsită de art. 81 cod. penal, a cerut înaintea acestei instanțe, liberarea sa provizorie pe cauțiune până la judecarea procesului în fond ;

Având în vedere că, Curtea cu jurații din Dolj, prin deciziunea atacată, respinge cererea recurentului pe motiv că, deși instrucțiunea cauzei este terminată, totuși detențiunea lui este necesară instrucțiunii ce se va face cu ocaziunea judecării înaintea juraților, de oare ce fiind liber ar putea să influențeze asupra soartei procesului ;

Considerând însă, că nu există în legea libertății individuale nici un articol care să autorize pe instanțele de fond a respinge cererea de liberare provizorie atunci când vor găsi că detențiunea preveniturii ar fi necesară instrucțiunii orale, sau când liberarea ar influența asupra soartei procesului, cum pretinde Curtea cu jurații din Dolj prin deciziunea sa ;

Că, legea libertății individuale din 1902 prin art. 117 și 121 prevede că liberarea provizorie se poate cere, cu sau fără cauțiune, în ori-ce materie și în ori-ce stare a procesului înaintea instanței unde afacerea este pendinte, și chiar la Curtea cu jurații când aceasta va funcționa ;

Că, art. 117, deși nu prevede ce trebuie să aibă în vedere instanțele de fond când sunt chemate a se pronunța asupra unei cereri de liberare provizorie, totuși este incontestabil că judecătorii trebuie să țină seamă atât de spiritul și intențiunea legiuitorului când a făcut legea libertății individuale, cât și de regulile stabilite prin diferitele articole ale acestei legi, și în special, de principiul pus în art. 93 relativ la arestarea preventivă ;

Considerând că, din expunerea de motive a legii libertății individuale și din desbaterile urmate în corpurile legiuitoare cu ocaziunea votării acestei legi reiese că «regula este libertatea, iar detențiunea excepțiunea» ; că, legiuitorul a voit a garanta, pe cât este posibil atât libertatea individuală, cât și interesele societății, n-permițând arestarea preventivă de cât atunci când un interes social superior ar cere aceasta ;

Că, în acest scop, legiuitorul în afară de oare care cazuri în care a oprit cu totul arestarea preventivă sau când arestatul este ori nu în drept a obține liberarea provizorie, a pus în art. 93 un principiu general care trebuie să serve de normă tutulor instanțelor judecătorești în materie de detențiune preventivă ;

Considerând că, după acest articol, combinat și cu art. 113, nimeni nu poate fi arestat preventiv nici detențiunea preventivă prelungită, de cât în cazuri : 1) în circumstanțe grave și în interesul instrucțiunii cauzei și 2) sau când arestarea este reclamată de un interes al siguranței publice ;

Considerând că legiuitorul prin art. 93 a înțeles a garanta instrucțiunea scrisă, adică instrucțiunea ce o face judecătorul de instrucțiune pentru descoperirea crimelor și delictelor, iar nu instrucțiunea orală care se face în ședință publică înaintea instanțelor de represiune cu ocaziunea judecării fondului ; că, acest lucru reiese evident atât din expunerea de motive a legii libertății individuale, în care se spune că scopul legii este de a înfrâna abuzurile ce fac judecătorii de instrucție cu arestările preventive, cât și

din simpla citire a tutulor articolelor din legea libertății individuale, care se ocupă de facerea instrucțiunilor înaintea judecătorului de instrucțiune iar nu înaintea instanțelor de fond ;

Considerând, în speță, că nu poate fi vorba de vre-un interes al instrucțiunii scrise, fiind-că ea este terminată și chiar deciziunea de trimitere a Camerei este dată ; că, prin urmare, când Curtea cu jurații din Dolj constată ea însăși că instrucțiunea cauzei este terminată, dar totuși respinge liberarea provizorie a recurentului pe singurul motiv că detențiunea lui este necesară spre a nu influența facerea instrucțiunii la judecarea procesului în fond, a violat și rău interpretat legea libertății individuale și a pronunțat o deciziune care este lipsită absolut de ori ce baza legală ;

Că, ast-fel, acest motiv de recurs, fiind fondat și fără a mai discuta pe celelalte ca fără interes, este loc a se casa deciziunea Curții cu jurații din Dolj și a se trimite afacerea înaintea altei Curții cu jurații spre a examina din nou cererea liberării provizorie a recurentului ;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 29 Mai 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

I. D. Oțeleanu cu M. M. Cocoș și Stan Rădulescu

Jurământ.— Consemnarea declarației făcute sub jurământ în corpul sentinței.— Lipsa unui proces-verbal separat semnat de parte.— Lipsă de nulitate.— Art. 244, 200 și 735 pr. civ.

In caz când răspunsurile date sub prestare de jurământ de o parte, au fost consemnate în sentința Tribunalului, împrejurarea că nu s'a încheiat un proces-verbal separat semnat de parte ce a depus jurământul nu constituie un caz de nulitate a acestui jurământ.

Decizia No. 130/907.—Respins recursul făcut de I. D. Oțeleanu contra sentinței trib. Brăila s. I No. 333/906, dată în proces cu M. M. Cocoș și altul.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Poni în dezvoltarea motivului de casare ;

Pe d-l avocat Manoliu în combăteri ;

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Violarea dispozițiilor art. 244 Proc. civilă, combinat cu art. 200 și 735 Proc. civilă, căci nu s'a încheiat proces-verbal în care să se consemneze răspunsurile date de partea care a jurat și nu s'a semnat un asemenea proces-verbal de către președinte, de grefier și de partea ce a jurat».

Având în vedere sentința supusă recursului, din care se constată că răspunsurile date sub prestare de jurământ, la întrebările puse de recurent, sunt consemnate în sentința tribunalului ;

Considerând că în asemenea împrejurări nu mai este necesitate a se încheia un proces-verbal deosebit semnat de partea ce a jurat care să cuprinză declarațiile făcute sub puterea jurământului, de oare-ce scopul urmărit de legiuitor prin edictarea dispozițiilor art. 244 Pr. civ. este atins în cazul când acele declarații sunt consemnate chiar în corpul sentinței, cum este în speță ;

Că de aceea motivul de casare este nefondat ;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

Audiența de la 25 Iunie 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

I. S. Codreanu ș. a. cu Fiscalul

Contribuțiuni directe. — Contribuabili insolvari săi dispăruți. — Descărcarea debitului. — Competința Curții de Compturi. — Art. 131 legea Comptabilității publice.

Față cu dispozițiunile art. 131 din legea comptabilității publice, singura instanță competentă de a cerceta actele de insolvaritate și de dispariție a contribuabililor și de a pronunța descărcarea debitului este Curtea de Compturi, în urma cererei Ministerului de Finanțe și pe temeiul proceselor-verbale de insolvaritate dresate de agenții fiscalului.

Decisiunea 1433/907.—Respins recursul făcut de I. S. Codreanu ș. a. contra decisiunii comisiunii de apel din Capitală cu No. 771/907, dată în proces cu fiscalul.

Curtea,

Ascultând pe d. I. S. Codreanu și I. Brătescu în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d. Zeuceanu în combateri;

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare:

«Exces de putere, violarea legii de constatare și percepere, precum și violarea art. 131 din legea comptabilității publice».

Având în vedere că prin decisiunea supusă recursului, comisiunea de apel se declară necompetente de a judeca cererile făcute de perceptorii comunei București de a scădea din roluri contribuabilii dispăruți și insolvari;

Considerând că, după art. 131 din legea comptabilității publice, când după aplicarea tuturor gradelor de urmărire, contribuabilul dator se constată în stare de insolvaritate, precum și dacă se va constata ca dispărut sau mort, fără a fi lăsat în urma sa nici o avere, agenții fiscalului vor încheia față cu un agent al administrațiunii și cu doi contribuabili, procese-verbale de insolvaritate; aceste procese-verbale se vor înainta de Ministerul financelor, Curții de compturi care, examinând actele, va putea pronunța descărcarea debitului;

Că, față cu această dispozițiune de lege, instanța competentă a cerceta actele de insolvaritate și de dispariția contribuabililor și a pronunța descărcarea debitului, fiind numai Curtea de compturi, iar nu comisiunile de recensământ și cele de prefaceri, cu drept cuvânt, comisiunea de apel s'a declarat necompetentă de a judeca cererile de scădere făcute de recurenții de azi în calitate de perceptori;

Că dar, motivele de casare sunt nefondate;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Audiența dela 14 Maiu 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Gh. M. R. Linte și alții cu Ministerul Domeniilor

Delict silvic. — Proces-verbal ce constată un flagrant delict. — Probă deplină până la înscrierea în fals, numai în ce privește constatările de visu. — Chestiunea proprietății locului poate fi combătută după dreptul comun. — Art. 39 C. silvic.

După art. 39 din codul silvic, în caz de fla-

grant delict, procesele-verbale de constatare, fac probă deplină până la înscrierea în fals, numai în ce privește constatările de visu ale agenților silvici referitoare la flagrantul delict, adică pentru timpul, localitatea, tăerea și persoanele deliciente.

În ce privește însă chestiunea de a se ști a cui este proprietatea locului unde s'a comis tăierea, ea fiind o chestiune de drept care nu intră în competența agenților silvici a o rezolva, atestările lor din procesul-verbal cum că locul unde au prins pe delicienti în flagrant delict este proprietatea statului, pot fi combătute prin orice probă contrarie permisă de lege.

Deciziunea No. 955/907.—Casată, în urma recursului făcut de Gh. M. R. Linte și alții, sentința Trib. Argeș No. 821/907, dată în proces cu Ministerul Domeniilor.

Curtea,

În lipsa recurenților;

Ascultând pe d-l Procuroar P. Sadoveanu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

I. «Violarea dreptului de apărare, întru cât Trib. Argeș ne-a respins proba cu martori, sub pretext că procesul-verbal al pădurarului Statului constată un delict-flagrant, pe cât timp proba testimonială ce am propus și ne-a respins-o tinea a stabili o împrejurare neprevăzută în acel proces-verbal privitoare la dreptul nostru de proprietate asupra imobilului pretins proprietate a Statului».

Având în vedere că prin sentința supusă recursului s'a respins ca inadmisibilă proba cu martori, cerută de recurenți, pentru a dovedi că pădurea de unde au tăiat lemne este proprietatea lor, de oarece procesul-verbal constatând un flagrant delict, face deplină probă până la înscrierea în fals și nu poate fi combătut cu martori;

Considerând că după art. 39 C. silvic, procesele-verbale de constatare, în cazuri de flagrant-delict, fac probă deplină până la înscrierea în fals, numai în ce privește constatările de visu ale agenților silvici referitoare la flagrantul-delict, adică pentru timpul, localitatea, tăerea și persoanele deliciente;

Că, în ce privește chestiunea de a se ști a cui este în realitate proprietatea locului unde s'a comis tăierea, ea fiind o chestiune de drept care nu intră în competența agenților silvici a o rezolva, atestările lor din procesele-verbale că locul unde au prins pe delicienti în flagrant-delict, este proprietatea Statului, pot fi, în caz de contestațiune, combătute prin orice probă contrară permisă de lege;

Că, astfel fiind, când recurenții au cerut a li se permite a dovedi cu martori că punctul unde au tăiat lemnele este proprietatea lor dată după legea rurală, tribunalul respingând această probă ca inadmisibilă pe singurul motiv că procesul-verbal al agentului silvic, constatând un flagrant-delict, trebuie crezut în totul până la înscrierea în fals, a violat și rău interpretat dispozițiunile art. 39 C. silvic, comițând astfel un exces de putere;

Că, dar, recursul este întemeiat și sentința tribunalului urmează a fi casată;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

La tipografia acestui ziar se află de vânzare contracte de închiriere cu prețul de 25 bani bucata.